

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Reflexió

az „Elmefuttatások” cikkre és még valami.

(folytatás és vége).

Itt legyen szabad — bár csak fenntartással — egy eszmét is megpendítenem, mely ugyan még idő előtti, s távol áll tőlem, hogy azt másokra rá erőszakolni óhajtanám; én csak fölvetem, az elfogadás majd másokat illetvén. Eszmém ugyanis az, hogy annak idején, ha majd egyesületünk vagyonilag megizmosodik és saját lapja lesz, ennek segítségével nagyon szépen lehet majd előmozdítani az önképzést is olyan formán, hogy a jó és a kellő mértéket megütő dolgozatok bizonyos jutalomban részesíttessenek, mely jutalmak azután mintegy ösztönöznék az ezen a téren való tovább munkálkodásra s ennek elérhetése végett a folytonos tanulásra a versenyzőket.

Végül pedig nem csak osztom, de célszerűnek és méltányosnak is tartom cikkiró úrnak ama nézetét, hogy üdvös leendő a gyűlések magtartása céljából az országnak kerületekre való felosztása, annyival inkább, mert így az egyes kerületekben a szükséghez képest éven át többször is lehetnének értekezletek és gyűlések megtarthatók s azokon olyanok is részt vehetnének, kik egyébként a központi közgyűléseket a nagy távolság és költség miatt nem látogathatnák.

Ezek lennének szerény véleményeim az „Elmefuttatások” czimű cikkre, most pedig áttérek cikkem másik részére abban a remény-

ben, hogy ez után majd hasonló felhívások teljesen fölöslegessé válnak, mert sikerülend megtörnöm a közönyt.

Igen tisztelt szaktársak, tegyünk mindent megfontolva! Az embernek első és legfőbb föladata amugy is rövid életének napjait jól fölhasználni s nem tétlenül átheverni az időt. A folytonos hasznos munkálkodás meghozza egyeseknek a boldogulást s összességük által a nagy nemzetek is boldogulnak.

Milliók születnek és meghalnak a nélkül, hogy földi boldogulásukat életükben elérhetnék, e helyett életük a nyomoruság és küzdelem folytonos láncolata s mindez csak azért, mert a természetadta képességeiket nem tudják megfelelően fölhasználni és főképp megfontolni, hogy mit és mikor kell cselekedniök, hogy az az ő javukra és a közösség javára egyaránt szolgáljon.

Ha valamely dolgot megfelelően akarunk végezni, szükséges előbb meghányi — vetni annak lényegét s tisztába jönni rendeltetésével szóval azt minden oldaláról teljesen megvilágítani s a végcélzt szem elől nem tévesztetni, szóval a cél folyton szemünk előtt lebegjen. Ilyen előnkbe kitűzött cél az „Országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesület” megalakítása, melyről már lapunk hasábjain számtalanszor történt megemlékezés s melynek hasznos és üdvös volta nem csak a lap szerkesztője és ideiglenes elnök, de mások által is minden oldalról meg lett világítva s mégis akadnak még olyanok, kik higgadt és alapos megfontolás nélkül ellenségeskednek s

az eszme ellen pártot ütnek, nem gondolván meg, hogy ez a fölvetett nemes eszme hasonlatos a hógörgeteghez, melyet immár utjában úgy sem akaszthatnak meg, hanem ténykedésük által legfőlegbb fölfogásukat s ez által önmagukat helyezik furcsa világításba.

A méltó ellenfelet, valamint a szabad vélemény nyilvánítást mindig tiszteletben kell tartanunk, de a megfontolatlan és mivel sem indokolt ellenkezés csak megrovást érdemel azok részéről, kik hozzá vannak szokva mindent megfontolva cselekedni.

A mult évi pünkösdi országos nagygyűlés a résztvevők és az azok által képviseltek nagy számával nyilván megmutatta, hogy a lapunk szerkesztője által évek hosszú során át jól megfontolt eszme termékeny talajra talált a kartársak nagy részében és még számosan bizonyosan csak azért nem jelenthették ki ahhoz való csatlakozásukat, mert arról még eddig tudomásuk nem volt. Ezen kívül az eszmének nem csak jogosultságát, de életrevalóságát is mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy azzal az irányadó magasabb körökben is komolyan foglalkoznak.

Látva ezt a nagy érdeklődést, alapos volt a reményünk, hogy az eszmét az erdészeti és vadászati altiszti testületek minden egyes tagja magáévá teendi s ha mégis akadnak azzal

ellenkezők, azok is alárendelik saját egyéni nézeteiket a többség egyhangulag nyilvánított akaratának. Reményünk részben ment csak teljesedésbe, mert — fájdalom! — még mindig akadnak egyesek, kik ellenzékeskednek, a nélkül, hogy ennek tulajdonképpen s elfogadható okát adni tudnák. Mint már előbb említettem, az ellenvéleményt is tisztelnünk kell, de csak abban az esetben, ha azt megfelelő és elfogadható indokok támogatják, de sajnos, a mi ellenzékünknel ezt alig lehet tapasztalni; ők tiltakoznak a nélkül, hogy ennek okát adni tudnák, nyilván csak azért, hogy mégis valamikép szerepelni látszassanak, szóval ellentmondási viszketegből.

Az ilyen ellenzékeskedésre éppen azért, mert az mivel sem indokolt és tisztán csak a meggondolatlanságnak és az érett megfontolás elhanyagolásának a folyománya, nem szabad sulyt fektetnünk, sőt azt még figyelmünkre sem szabad méltatnunk. Konkolyhintők és olyanok, kik szívesen fogadják a mások által termelt és megérlelt gyümölcsöt és minden lélekfurdalás nélkül élvezik annak édességét, mindig voltak és lesznek a jövőben is. Jaj lenne az emberiségnek, ha egyedeinek többsége ilyenekből állana, mert hiszen akkor lehetetlen lenne bármily nemes irányu intézménynek a létesítése.

TÁRCZA.

Észleletek

a ragadozók és kártékonyak mérgezése körül.

(folytatás és vége)

A ki méreggel bánik, annak nagyon óvatosságnak kell lennie; mikor a mérget magában rejtő dobozt fölnyitja vagy a mérget az egyik edényből a másikba átszórja, ne vegyen lélekzetet s kivált pedig óvakodjék a kezén esetleg lévő sebet a méreggel érintkezésbe hozni. Én mindenkor külön erre a célra készített keztyűt használok (pedig ugyancsak nem járok keztyűs kézzel!) s van hozzá külön késem is, a mérget pedig egy jól elzárható dobozban tartom igen gondosan becsomagolva s szinte így hordom magammal is. Szint-

úgy óvakodjunk vadász ebeinket is magunkkal vinni olyankor, midőn a mérgezett falatokat kirakjuk vagy pedig azok helyéns zemplét tartunk. A mérgezett állatok hulláját — legyenek azok bárminők — el kell ásni jó mélyen a földbe s ugyanezt kell tenni a mérgezett de fel nem emésztett falatokkal is, midőn a mérgezést abba hagyjuk. A mérgezett róka bőre — ha hamarjában megtaláltuk és lenyúztuk — éppen úgy használható, mint a lövötté vagy csapdába fogotté — természetes, hogy itt csak a téli bundáról beszélek —, a nyúzást azonban kisebesedett kezekkel ne végezzük s különösen ügyeljünk, hogy munka közben meg ne vágjuk magunkat, mert könnyen áldozatává lehetünk a vér-mérgezésnek.

A verében vagy más apró madarakon kívül egyéb mérgezett falatokat olyan esetekben szoktam használni, midőn a ragadozó vagy kártékony által megtépett de még fel nem emésztett hasznos vad maradványait megtaláltam. A tépett vad maradványaiba tett méreg nem téveszti el hatását és különben is ez biztos

Nekünk, kik a fölvetett s már eddig is ezrek által elfogadott eszmének elejétől kezdve hivei voltunk, vagy pedig kik időközben meggyőzve az igazság ereje által lettek azokká, annál inkább kell összetartanunk és tömörölnünk, hogy így meggyőzzük ellenfeleinket erőnk ellenállhatlan voltáról. A mi kitartásunk van hivatva nem csak a magunk de az akna munkát folytatók jólétét és boldogulását megteremteni.

A mi jelszavunk legyen: „egy mindannyiért és valamennyi egyért“ s lobogtassuk fennen azt a zászlót, melyre ez a jelszó van fölírva s ne féljünk a vereségtől mindaddig, míg ennek a zászlónak és jelszavának tántorithatlan hivei maradunk!

Répay Albert
m. kir. erdőőr.

Néhány szó a hajtóvadászatról.

„A Természet“ után.

Egy jól sikerült hajtóvadászaton résztvehetni, számomra a legnagyobb élvezetek közé tartozik és azt hiszem, nem csalódom, ha azt állítom, hogy szt. Hubert hiveinek legtöbbször így gondolkozik.

De a mily élvezetes és felejthetetlen a jól rendezett hajtóvadászat ép oly ritka is az. Mert ha valaki egy hajtóvadászat rendezését és vezetését elvállalja, mondhatni a legnehezebb feladatok egyike vár rá, de ha aztán ügyesen, sikerrel oldotta ezt meg, valóban megérdemli a „mester“ nevet.

A megvadászandó terület tökéletes ismerete, alapos jártasság és még több körültekintés szükséges ahhoz, hogy a vadászat vezető úgy vendégeinek, mint saját magának teljes megelégedettségére rendezze a vadászatot.

Ha ez sikerül, úgy nemcsak a vadászvendégek fognak kellemes emlékekkel hazatérni, de másrészt a vadászat gyors gépezetű, pontos és mindvégig rendszeres lefolyása már eleve megjutalmazza a vezető fáradozásait, míg a rosszul rendezett, vagy egyáltalán rendezetlen vadászatról a vadászok bosszusan távoznak még akkor is, ha nagy tömeg vad került terítékre, mert a zavar és tanácstalanság, hibás állítás és rendezetlen hajtás élvezet helyett csak kölcsönös viszályokra és mérgeledésre ad alkalmat.

Azért ha valaki hajtóvadászat rendezésére vállalkozik, ne tegye azt a megvadászandó terület teljes ismerése nélkül. És ne elégedjék meg azzal, hogy a térképen kijelöli az egyes hajtásokat, hanem maga, néhány nappal a vadászat előtt járja be a határt és ott künn alapos megfontolás és a terepviszonyokhoz képest legjobb belátása szerint határozza meg a hajtások irányát és terjedelmét.

Ha ezzel tisztában van, tisztában kell lennie a meghívandó vadászokkal is. Túl sok puskás is oly kellemetlen, mint túl kevés, azért nem helyeselhető az a szokás, mely sokhelyütt divik, hogy a meghívott puskás egy-egy jó barátját minden előleges tudósítás nélkül magával hozhatja, minek kifolyása aztán az, hogy néha a meghívott 12 vadász helyett 20 jön el.

De ha viszont kevesebb a puskás, úgy ez még kellemetlenebb is, azért kell a meghívókat legalább egy héttel a vadászat előtt szétküldeni, azon kéréssel, hogy a meghívott esetleges lemondását tudassa, mert

pusztítási módja veszedelmes és kártékony ragadozó madarainknak, így kivált a sólymoknak és a galambász héjának, mely utóbbiak a kitett dögre nem reagálnak.

Sok szép eredményt értem el ilyen alkalmi mérgezéssel, így a többek közt néhány év előtt, mikor is a már elhunyt H. báró K. megyei fázánosának kezelője voltam szomorúan tapasztaltam, hogy éjjelenként rókák látogattak el a fázánosokba, a hol bő zsákmányt találtak az ott tenyésztés céljából kieresztett és a hosszas vasuton és kocsin történt szállítás által meggyötört fázánokban és foglyokban. Pedig messziről jöttek a rablók; a legközelebbi terjedelmes erdő 10—12 kilométernyire volt a fázánosoktól, de hát a jó pecsenye messze földről csalta el a vörös huncfutot a terített asztalhoz.

Segítségemre jött a friss hó, mikor is a róka sok fufangja mellett még azt is tapasztaltam, hogy milyen gondos. Csapását követve 16 helyen találtam a szántóföldeken a földben elásott, többé — kevésbé felemészített fogoly és fázán maradékot; egyből sem evett,

hanem a földből egy kissé kikaparta, mintha csak azt vizsgálta volna, vajon megvannak-e még, tehát nyilván a szűkebb idők eshetőségére gondoskodott. A talált maradékokba mérget rakni nem véltem czélszerűnek; a nyomot követve észrevettem egy helyen, mintha a nyom mellé a levegőből esett volna valami kisebb tárgy a hóba. Behatóbb vizsgálat után egy szép foglyot húztam ki a hó alól, melyen a róka fogai voltak észlelhetők. A fogoly nyakába hintettem egy kis mérget és visszatettem előbbi helyére, gondosan elsimítva minden nyomot.

Két éjjel nem jött el oda a róka, bizonyosan talált másutt táplálékot, a harmadik éjjel azonban elvitte s meg is találtam a közelben kinyújtózva három szarka társaságában s a határesősz is talált ettől a helytől mintegy egy kilométernyire egy mérgezett rókát, így hát az eredmény nagyszerű volt.

Más alkalommal, április havában találtam egy repce táblában egy róka által megölt s földdel gondosan betakart süldő nyulat, melyet kivéve, belső

különben számítunk rá. Ez utóbbi esetben aztán kötelessége a meghívott vendégnek meg is jelenni pontosan a kitűzött időben és helyen, míg ha elmaradását idejekorán közli a vadászural, az helyének betöltéséről gondoskodhatik.

A harmadik főkéllék a hajtósereg, melynek számát már szintén jó előre kell megállapítani, nehogy az utolsó pillanatban kelljen az embereket válogatás nélkül tudja Isten honnét összeszedni.

A hajtók számát úgy kell megválasztani, hogy az arányban legyen az egyes hajtások nagyságával és a meghívott puskások számával. (Általában két puskás közé 5–8 hajtót számítunk.

Különös figyelmet kell fordítani arra is, hogy hajtókúl csakis erős, ép egyének vétessenek fel, kik a fáradságos gyaloglást és a lövött vad czipelését elbírnak. Ha ezt a fontos dolgot nem tekintjük, akkor a vadászat alatt az elfáradt és vaddal megterhelt hajtók elmaradoznak, egyenlőtlenül haladnak, a hajtóvonal felbomlik és az egész vadászat sikere már is oda van és a mellett az ilyen elmaradások gyakran sajnálatos balesetek előidézői.

Arról persze gondoskodni kell, hogy az előre felfogadott hajtók teljes számban meg is jelenjenek a kijelölt helyen a vadászat napján. Mert ha a hajtóknak — valami okból — csak egy része jön el, úgy ez nem csak nagy tapintatlanság a vadászúr részéről vendégei irányában, de a jól sikerült vadászatról itt már szó sem lehet.

Egy ilyen bosszantó vadászatot élveztem végig nemrég. Több ismerőssel voltunk rá hivatalosak, de mikor a gyülekezés helyére értünk, nagy meglepetésünkre a hajtósereg helyett csak körülbelül 30, 10–12 éves gyereket találtunk ott. A vadászur fel-

világosított aztán, hogy ő előzőleg ugyan nyolczvan hajtót fogadott 40 kr. napi díjért, de mivel az előző nap esett és sár volt, az emberek ma nem akartak egy koronán alul eljönni, melyet ő azonban — „nehogy ezek a parasztok azt gondolják, hogy én az ő jó bolondjuk vagyok“ — megtagadott, mire a felnőtt, erős emberek hazatértek.

Hogy helyes dolog-e 10 kr. különbözet végett így eljárni, azt nem vitatom, de az bizonyos, hogy ezáltal vendégeivel szemben nagy tapintatlanságot követett el és még nagyobb kérdés, hogy a vadászatnak — melynél rosszabbul sikerültben még nem vettem részt — fináncziális szempontból több eredménye volt-e, mint lett volna azzal a 80, per egy korona fizetett hajtó segítségével.

Hogy elkerülhetetlen, fontos mondanivalóikat egymással közölhessék, már legalább egy fél órával a vadászat kezdete előtt kell a hajtóknak a kitűzött helyen összegyülekezni, hol aztán a vadászatvezető meggyőződik arról, vajjon teljes számmal jelentek-e meg és az esetleg gyöngének, a fáradság elviselésére képtelennek látszó egyént, némi csekély kárpótlással haza küldi.

Nem árt ilyenkor, mihez tartás végett a hajtókhoz egy kis beszédet intézni, mely annál jobban hat, minél „borsosabb“.

Ha aztán így minden előkészület a legjobban megtörtént, el lehet kezdeni a vadászatot — Szt. Hubert nevében.

A vadászat folyama alatt a vadászat-vezető főtörekvése oda irányuljon, hogy a rend mindvégig megmaradjon, mert e körül fordul meg a vadászat sikere.

A hajtók elindításánál mindig egy ügyes, a helyi viszonyokkal teljesen ismerős erdőőr, vagy ennek

részeit méreggel behintettem. Másnap megtaláltam a rókát is, de arról is értesültem néhány nap múlva, hogy egy távolabb eső majorban két komondor hirtelen megdöglött, mindjárt a határból való hazaérkezésük után, a hol vadászatban voltak. Ennek is csak örülhettem, mert a vadászatot megszokott házi kutya nagy és veszélyes ellensége vadállományunknak, különösen annak szaporodása idején.

Nem kevésbé jó sikerrel alkalmaztam a mérgezést fészekrabló szárnyasainknál, kivált a szarkánál és szürke varjunál. Főleg a szarkáról akarok szólni, nem azért; mintha a szürke varju nem lenne méltó társa, de hát a fő bűnös mégis csak a szarka. Ez olyan hihetetlen károkat okoz hasznos vadjaink tojásaiban, hogy erről csak az képes magának fogalmat alkotni, a ki ezt a rabló nemzedéket éber figyelemmel kíséri; erről különben egy más alkalommal szólok bővebben, ha ugyan szerény soraimnak jut egy kis hely lapunk hasábjain (minden bizonnyal, sőt kérjük is minél gyakrabban és mielőbb fölkeresni. A szerkesztő.) Most röviden csak

annyit mondok, hogy legfőbb törekvésünk legyen a szarkát kivált télen, mikor hó van és a siker a legbiztosabb, hathatósan pusztítani,

Fácánosokba vagy azokhoz közel mérgezett falatokat lerakni nem tanácsos, bár itt a szarkák és a varjuk legbiztosabban megtalálnák, mert kétségtelen, hogy a fácán is házi tyúkjaink módjára adott alkalmmal szívesen megeszi a húst, erre a célra tehát olyan kisebb fasorokat vagy remizeket választottam ki, melyekben a fácán meg nem fordult és a következőkép jártam el:

Egy szélcsendes napon korán reggel felkerestem a jelzett helyeket, magammal hozva hazulról aprított húst, néhány nyúlőr darabot valamint egy jó csomó fácán és fogoly tollat. A finomra összevágott húsból veszek egy dió nagyságu darabot és megkeverem egy tollkés hegynyi méreggel, ezután ráteszem egy darab nyúlőrre és körülötte elszórok egy marék tollat abból a célból, hogy a folyton ide s tova röpülő szarkák a csalétket jobban észrevegyék. Így

hijával legalább értelmes helybeli paraszt menjen elől, ki a hajtás terjedelmét és területét jól ismeri és aki után igazodnak a többiek. Ha 5—8 hajtó már elindult, egy puskást kell utánuk küldeni, ez után ismét 5—8 hajtó és így tovább, addig, míg a hajtóvonal két vége felül össze nem ért, erre aztán a vadászatvezető sippal vagy kürttel jelt ad, mire a hajtás megindul a terület közepe felé.

Ha a szemközti hajtóvonal már 150—200 lépésnyire van, ki kell mondani, hogy a körbe többet belőni nem szabad, utoljára pedig a puskások állva maradnak és a hajtók a közepén összejönnek.

Ha zsákhajtás van, akkor a vadászok egyenes vonalban állnak fel, de előbb, sok helyen, sorsot huznak állásokért. Ez a szokás azonban nem ajánlható, mert így sokszor ép a legjobb helyeket a legrosszabb lövők kapják. Azért csak adjuk a legjobb állásokat a legjobb lövőknek is feltéve hogy ezt egy meghívott vendég magas rangja, vagy más kiváltsága nem teszi lehetetlenné.

Az erdei hajtásoknál különösen nem szabad megfélekedni azokról a váltókról, melyeken a vad vissza szokott törni és ezeket a legjobb lövőknek kell elállni, ugyanez okból a hajtók közé is kell néhány puskást beosztani.

A puskások felállításánál arra kel törekedni, hogy a közbeeső két szomszédját láthassa, vagy legalább tájékozva legyen azok állása felől.

Az erdei hajtásnál két puskás közötti távolság ne legyen több 50—60 lépésnél és különösen a kölcsönös biztonság szempontjából ajánlatos az is, hogy a puskások mind egy oldalra, még pedig balra állítassanak fel, úgy, hogy kiki csak az előtte fekvő területre lőhet, de mindaz, ami a háta megett fut ki, már szomszédja hatáskörébe esik.

Minden egyes hajtás után az elejtett vadakat terítékre hozzák. Minden darabot bal felé fektetnek le, a sorrendben pedig a legelső a fővad, utána jönnek a fajok, aztán őz, vaddisznó, majd nyúl és a négy-lábú dúvad, ezután a szárnyas apró hasznos vad és legutoljára a szárnyas dúvad. Minden tizedik darabot kissé ki kell hőzni a sorból, hogy így a megszámlálás megkönnyíthessék.

A vadászatvezető feljegyzi magának az eredményt külön-külön az elejtett vad neve szerint és összesen. aztán a hajtóvonal újra elindul és kezdetét veszi a második hajtás.

Az az éktelen láрма és zsvaj, amit néhol a hajtók, különösen erdőhajtás közben csapni szoktak, egészen fölösleges és az eredményre csak káros befolyással van; ha némi zaj szükséges, ezt már azzal is el lehet érni, hogy a hajtók botjaikkal némely bokrot vagy fát megzörgetnek, egyet-egyet köhintenek vagy füttyülnek. Az ilyen csöndes zavarásra a vad sokkal inkább a felállított vadász-vonal felé veszi útját, míg a nagy zsvajban rendesen a hajtókon töri át magát.

Bosszantó és a vadállományra is igen deczimáló hatással van, ha egy hajtóvadászat alkalmából sok vad sebesülten elmenekül és sebeiben később elpusztul.

Ez leginkább ott fordul elő, hol a puskások hiuságuktól elragadtatva oly distancziákra lőnek melyre már s serétlövés — még a legjobb puskából is — hatástalan, de azért egy-egy eltévedt szem talán bele-talál a vadba, erőtlenségénél fogva azonban — még ha nemesebb szervet is sebez meg -- eleinte nem sokat árt, csak később öli meg a vadat.

Mások megint irigykedve társuk vadászszerecséjére, csak azért lőnek irtóztató távolságokra, hogy

járók el több helyen 300-- 400 lépésnyi távolságokban a szarkák észlelt számához képest.

Az eredmény mindenkor meglepő volt; többnyire több elhullott darabot találtam, mint a mennyi mérgezett falatot leraktam. A hatás itt is éppen úgy mint a rókánál vagy más mérgezett állatnál nem egyenlő; hogy miért? az nem tudom, de valószínű, hogy vagy klsebb adag mérge jutott az egyik mérgezett állat gyomrába mint a másikéba, vagy pedig — a mi leginkább valószínű — hogy a gyomorban levő mérgezetlen tápanyag nagy mértékben befolyásolja a mérgeg rettetes ölé hatását.

Mint ezt a gyógyszersektől megtudtam, strychnin többféle van, ezek közül azonban a strychninum nitricum legjobban megfelel arra a célra, hogy vele a kívánt eredményt elérhessük.

Ha kártékony és fészekrabló szárnyast óhajtunk mérgezni, nagyobb adag mérgezett vágott húst kitenni nem tanácsos abból az okból, mert az, a melyik előbb éri, többet fogyaszt belőle, mint a mennyi a hatás

eléréséhez szükséges; különben is a szárnyasok egy és ugyanazon a helyen nem igen veszik fel nagyobb mennyiségben a mérget, azért ajánlatosabb a mérgezési helyeket változtatni.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy tévhit volna azt hinni, hogy a mérgezés a kényelem netovábbja, hogy könnyen, mintegy játszva ejtjük hatalmunkba az általunk annyira gyűlölt kártékony és ragadozó vadat. Óh nem! meg vannak ennek is a maga nehézségei, veszélyei és fáradalmi! De mit is beszélek én erről hivatásbeli vadászokhoz, mert ezekhez szólnak szerény soraim, hiszen ezeknek élete nem egyéb a küzdelmek és önfeláldozó fáradalmak szakadatlan láncolatánál, mert csak ezek biztosítják számunkra a sikert és kifolyásaképp az elismerést és becsülést.

ADOMÁK.

Jó ajánlat. Egy nagysága: Tehát az az asszony rögtön megfogadta, mihely meghallotta, hogy nálam szolgált?

Egy cseléd: Ó igen. Azt mondta, hogy az a lány, aki a naccságánál három hónapig kibirta, angyal kell hogy legyen.

szomszédjuk elől elkaparintsák a zsákmányt, ami egyéb-
iránt nagy illetlenség.

Hogy az ilyen „reszkirt“ lövéseknek csak igen
kis része terít le vadat, az bizonyos, de mégis tekintélyt
szerezhet eme lövéseivel magának és puskájának társai
körében a vadász és ezért érthető, hogy a kisértésnek
— különösen ha valaki jó lövő, ellentállni nem könnyű.

De mint más esetben, itt is a mértékletesség a
fődolog, mert ha valaki csupa fitogtatás, tulzásba csap,
nem bámulatot, hanem ellenszenvet ébreszt maga
irányában.

Ifj. Bartal Aurél.

LEVELEZÉS.

Mesztegenye 1900 január 15.

Tekintetes szerkesztő úr!

Legyen szabad nekem is mint új előfizetőnek ked-
ves lapunkat néhány sorral felkeresni.

Hosszu tíz éve múlt annak, hogy mindig hiányzott
nekem valami s én csak kerestem, kerestem, de mindig
hasztalan, nem tudtam azt megtalálni, a mire szívem
vágyott, míg most szinte véletlenül megtaláltam azt az
„Erdészeti Ujság“ hasábjain. Az országos erdészeti egye-
sületnek 7 éven tagja voltam s már azelőtt is 3 éven át
járattam annak szakközlönyét s találtam is abban sok
minden jót, de a mit leginkább kerestem és a mire mindig
vártam, az nem volt benne, nevezetesen foglalatosság az
erdészeti altiszti személyzet ügyeivel. Nem akarok e
miatt pálczát törni sem a fentisztelet egyesület, sem pedig
szakközlönye fölött, mert hiszen lehetséges, hogy az
általám óhajtott dolog egyiknek sem vág bele működése
keretébe, de megvallom az igazat, hogy ez a körülmény
indított az országos erdészeti egyesületből való kilépésre.
Pedig ha valahol, úgy az erdészeti altiszti segéd személy-
zetnél nagyon sok olyan baj és életbe vágó kérdés van,
melylyel nem csak érdemes, de kötelesség is foglalkozni,
kivált pedig sok szomorú dolgot lehet tapasztalni a
magán uradalmakban alkalmazottaknál, hol legnagyobb
részt minden rendszer hiányzik.

Becsés lapjából még eddig csak négy számot volt
szerencsém olvashatni, de már ezekből is meggyőződtem
arról, hogy ez az a mire nekünk már régen szükségünk
volt, mert nem csak hogy meghallgatja panaszainkat, de
saját szerény keretén belül keresi a segítség módjait
is, ezeket pedig legjobban megtalálta akkor, midőn
célba vette egy erdészeti és vadászati altiszti segély és
nyugdíj egyesület megalakítását, mert ilyenre erkölcsi
szempontból kivétel nélkül mindnyájunknak, anyagi szem-
pontból s magunk és családjaink jövőjének biztosítása
céljából kivált és legelső sorban nekünk magán uradal-
miaknak igen nagy szükségünk van. Igyekezni is fogok

teljes erőmből lapunknak kartársaim között minél több
hívet szerezni s azt hiszem, hogy igyekezetem nem fog
kádba veszni, mert hiszen vaksággal van megverve az, a
ki ennek üdvös voltát be nem látja.

Most mindjárt első belépésül nem akarom itt a
magán uradalmi erdészeti altisztek panaszait elősorolni,
idővel azonban kérni fogok erre egy kis helyet lapunk
hasábjain.

Különben én itt beszélek az országos nyugdíj és
segélyegyesületünkről, holott még azt sem tudom, hogy
mi magán uradalmiak, kiknek sorsával eddig senki sem
törődött, abból nem leszünk-e kizárva? Ne adja Isten,
hogy különben is számos bajunk mellett még ez a csapás
is érjen!

Végül kérem, hogy részemre a röpiratott is meg-
küldeni sziveskedjék, az árát majd utólagosan a lap elő-
fizetési díjával küldöm be, mert hiába, megvallom, az
újévi sok mindenféle fizetség mellett hamar fenekére
jutottam különben sem mély és telt tárczámnak.

Fogadja szerkesztő úr őszinte üdvözeletemet és hálám
kifejezését ügyünk érdekében tett fáradozásáért s engedje
meg, hogy néha felkereshessen közleményeimmel.

Melyek után tisztelettel maradtam

igaz hive Sényi János
uradalmi erdőőr.

Síves sorai nagy lelki gyönyörűségünkre szolgáltak.
mert biztos jelét adják annak, hogy az ébredés — bár
még mindig lassan — folyton terjed. Bár követnék
példáját azok az ezrek és ezrek, kik nemes irányu
mozgalmunkról még mindig nem akarnak tudomást
szerezni. A röpiratot egyidejűleg postára tettük; ebből
meg fog győződni arról, hogy igenis foglalkozunk a
magán uradalmiakkal is, sőt az alakítandó egyesület
egyesület alapszabályaiból, melyek a röpiratban szintén
bennet vannak, azt is megláthatja, hogy az egyesület első
sorban azok érdekében alakul, kiknek szolgálatjuk nem
biztosít nyugdíjat.

A szerkesztő.

Különfélek.

A temető szenzációja. A füredi temetőben
egyre-másra lopkodták a sirkereszteket, de a tolvajra
senkisé tudott ráakadni. A múlt héten végre segített a
véletlen. Meghalt valaki és a temetőcsősz estefelé megásta
a sirt. Másnap reggel, amint a sirhoz ért, rémülten látta,
hogy abban egy ember fekszik. Rögtön segítségért futott
és többed-magával visszatérve, a sirban fekvő emberben
egy Sipos Ferenc nevű füredi lakosra ismertek, aki
tehetetlen állapotban és eltorzult arccal feküdt a sirban.
Kivették és elszállították a lakására. Felesége, amint az
urát megpillantotta, ijedtében elszóla magát és így ki-
derült, hogy Sipos lopkodta a kereszteket. Az ujonnan
ásott sírról nem volt tudomása és a nagy sötétségben
belezuhan a gödörbe. Ijedtében megnémult. Erről az

esetről beszélnek most a fürediek. Vajjon eszükbe jut-e, hogy Sipos Ferenc nem lopkodta volna a sirkeresztet, ha lett volna tüzelőfája?

A röpirat. Lapunk egyik régi hű barátjától a következő sorokat vettük: „Ezuttal van szerencsém értesíteni, hogy teljes megelégedésmre szolgált a Röpirat, a mely csakugyan nélkülözhetlen minden egyes erdő-védre nézve. Köszönet a gyors intézkedésért!” A röpiratra vonatkozó hirdeteményre itt külön is fölhívjuk tisztelt olvasóink becses figyelmét.

A gonosz mostoha. A mesebeli gonosz mostoha kegyetlensége költözött Bernóczy József iklódi polgár második feleségébe, Csamanyi Agnesbe. Kegyetlenül kinozta az első asszony árváit, úgy, hogy a két idősebbik fiu megszökött a szülői háztól és inasnak állott, a kisebbik leány pedig, egy rokonához menekült, a ki örökre fogadta. Csak a nyolc éves Mariska maradt meg apja házában s a mostohája ő rajta töltötte ki minden indulatát. A múlt héten, mint egy debreceni lapban olvassuk, szintén ütlegetni kezdte a kis lányt s mikor a szomszédok a kerítéshez futottak, rémülten látták, hogy az asszony hajánál fogva cipelte végig az udvaron az ájult gyermeket a kutig, a hol fölkapta s a vízbe dobta. A szomszédok rémülten ugrottak át a kerítésen s kimentették a jéghideg vízből a félig holtra vált gyermeket. A lelketlen asszonyt a csendőrség letartóztatta s átkísérte a járás-bírószákhöz.

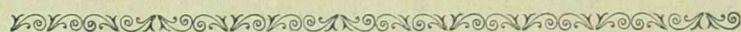
A körömök növése. Egy orvos a következő megfigyeléseket tette: A köröm az emberek természete szerint nyolcvannyolc—száznegyvennégy napig terjedő időközben nő meg tökéletesen. A köröm növést az öregkor, valamint a szomorú lelkiállapot megláttja. Leggyorsabban nő a köröm a mellbetegeknek és a tengerpartok lakóinak. A megfigyelő orvos általában véve helyesnek tartja a régieknek azt a véleményét, hogy a köröm hetenként egy milliméterrel növekedik.

Fekete bál. A szerb-aradai karácsonyi bál gyászosan végződött. A görögkeletiek karácsonyünnepén, nagy bál volt készülöben a szerb-aradai korcsmában. A legények és a lányok vigan járták már, mikor a lámpa leesett a mestergerendáról s az égő petroleum meggyújtotta a lányok ruháit. Menekült, aki tudott, és ahogy eloltották a tüzet, három szép lány már halott volt, alig lehetett rájuk ismerni. Huszonhatan kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedtek. A karácsonyi vigság három áldozatát másnap temették el. Szerb-Aradában nagy a gyász.

Félkaru irnok. Perollo olasz városkában érdekes ember él. A neve Dullari de Scandino s most huszonhárom esztendő. Fél karral született a világra, de azért tele van életkedvvel. Egyébként nagy hajlandóságot mutat a tudományokhoz művészetekhez és az irodalomhoz. Műveltségénél és tehetségénél fogva kedvence a társaságnak. A zenéhez is ért, s nincs jótékony célú előadás, amelyben részt ne venne. Mivel Modenában a jogi doktorátust is letette, a perolloi törvényszéknél különben, mint jegyző működik s mint ilyen is rendkívül pontosan teljesíti a kötelességét. Az egyik lábával ír és azt mondják, hogy nagyon szép az írása.

Patkányóriás. A Journal du Have szerint a minap egy ház lebontásánál egy kutyanagyságu patkány ugrott elő a romok közül. A patkány éppen egy csákányt tartó munkás felé szaladt, akinek sikerült az állatot agyonütnie. A hossza, orrától a farka végéig egy méter és kilenc centiméter volt.

Kivégeztek egy nevelőnőt. Persze szegény lány volt Masset Lujza. A szülei szegény francia munkások, tanították és Masset Lujza Londonba ment a diplomájával. A diploma-jával akart kenyeret keresni . . . Ez volt a tragédiája . . . A dolsoni állomás várótermében megtalálták a szegényleány kis gyermekét összezuzott koponyával. Az angol törvény halálbüntetést szab az anyára, aki meggyilkolja gyermekét és Masset Lujzára ki is mondták a halálos ítéletet. A Fronde című női újság kegyelmi kérvényt szerkesztett, melyet aláírtak a legelőkelőbb francia nők, s ezt azután eljuttatták Viktória királynőhöz Osborne-ba, hogy kegyelmezzon meg az idegen országba került francia lánynak. Csakhogy Viktória rég ideje átruházta a felségjogát a belügyminiszterre, aki elutasította a kérvényezőket. Masset Lujza pedig megmaradt tagadásában. Még a siralomházban is erősítette ártatlan voltát, csak a verpad alatt vallotta meg a hóhérrak, hogy megérdemelte a büntetést, amelyet kimeríték reá . . . Az apát pedig senki sem keresi, még a szigorú angol törvény sem.

Szerkesztői üzenetek.

Sátán Imre urnak, Gyertyánfa. Márczius végeig rendezve van. **Papp Ágoston** urnak, Szerb-Szent-Péter. Előfizetése az elmúlt év végével járt le. **B. J. R.** urnak. Legyen meg az Ön akarta. Mi lapunknál nem a magunk, hanem a mások boldogulását keressük s így munkálkodásunk nem irányul pusztán anyagi haszonra, hanem annyit bizonyára megkívánhatunk azoktól, kik az előfizetés beküldéséről megfellegettek. Az Önnél elmaradt számot utánküldtük, bár arról levelében nem nyilatkozik, hogy a tovább küldést óhajtja-e. **K Gy.** urnak, Szelistye. A dolgozat beérkezett s talán már a jövő számban sorát ejtjük. Azt, hogy valameny közleménye nem azonnal jelenik meg, ne vegye zokon, mert néha ebben a lapnak beosztása is akadály, vagy pedig egyéb mellékörmények. Üdvözlét!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

!! MEGJELENT !!

és 2 korona beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legújabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk újlag megbízott
a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítettnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.

Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.